

Werkloosheid onder beroepsbevolking blijft stijgen, maar minder sterk dan voorgaande jaren

Werkloosheid heeft een grote impact op mensen. Werk betekent deelname aan de maatschappij, een inkomen, sociale contacten. Als mensen hun baan kwijt raken en niet snel in staat zijn om nieuw werk te vinden heeft dat vaak grote gevolgen voor hun welbevinden en gezondheid. Een hoge concentratie werkloosheid kan een negatieve invloed hebben op de leefbaarheid in een gebied.

De werkloosheid onder de beroepsbevolking van 15 tot 65 jaar¹ is de afgelopen jaren fors toegenomen. De economische crisis, die rond 2008 begon, heeft zijn sporen nagelaten. In de provincie Groningen is de werkloosheid door de jaren heen hoger dan gemiddeld in Nederland. In 2015 zit één op de tien Groningers zonder werk, terwijl dat in Nederland één op de 16 is. Welke ontwikkeling zien we in de provincie Groningen? En welke lokale verschillen worden zichtbaar?

In het kort

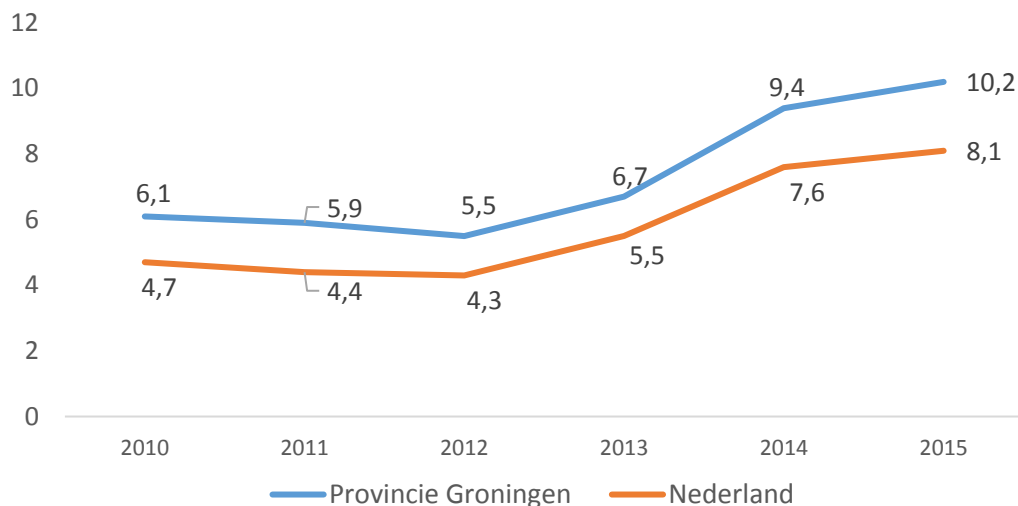
- We zien dat er tussen 2012 en 2014 een sterke toename van de werkloosheid was, die in 2015 weer wat is afgezwakt.
- In de provincie Groningen is de werkloosheid onder mannen tussen 2010 en 2015 verminderd, terwijl die onder vrouwen is toegenomen. De werkloosheid onder middelbaar en hoger opgeleiden is in die periode gestegen, die van lager opgeleiden juist gedaald.
- Vier op de tien werklozen zitten 1 tot 3 jaar zonder baan. De kortdurende werkloosheid (minder dan 1 jaar) en de langdurige werkloosheid (3 jaar of langer) is afgenomen tussen 2010 en 2015.
- Het aandeel werkloze jongeren onder de 27 jaar is in de provincie Groningen tussen 2010 en 2015 gelijk gebleven op 13%. Landelijk is het percentage gedaald van 12% naar 10%.
- Het aantal niet werkende werkzoekenden onder de beroepsbevolking tussen 15 en 65 jaar bedroeg in de provincie Groningen in 2015 in totaal bijna 40.000. Dat zijn er bijna 16.000 meer dan in 2010.

Werkloosheid in de provincie Groningen hoger dan landelijk

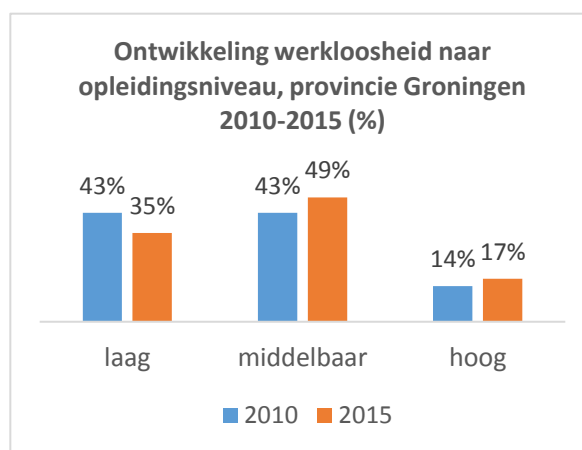
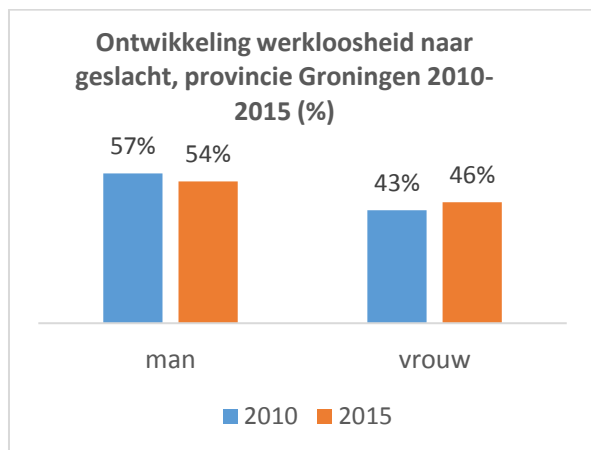
De werkloze beroepsbevolking bestaat uit personen zonder betaald werk (ongeacht de arbeidsduur), die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (definitie CBS). In 2015 heeft de provincie Groningen een werkloosheidspercentage van 10,2% (bijna 40.000 mensen), in Nederland ligt de werkloosheid op 8,1%. Dat is een forse toename ten opzichte van 2010, toen het werkloosheidspercentage in de provincie Groningen 6,1% was (ruim 24.000 mensen), en in Nederland 4,7%. De curve stijgt minder vanaf 2014.

¹ Met ingang van 1 januari 2015 is de definitie van beroepsbevolking aangepast aan de internationale definitie. Dat betekent dat de beroepsbevolking vanaf 2015 bestaat uit mensen van 15 tot 75 jaar (in plaats van 15-65 jaar). Dit heeft gevolgen voor het werkloosheidspercentage, dat hierdoor lager uitvalt. In de cijfers van deze factsheet hanteren we voor een betere vergelijking in de afgelopen jaren nog de oude definitie.

Figuur1 : Trend werkloosheid onder beroepsbevolking 15-65 jaar, provincie Groningen en Nederland 2010-2015 (%)

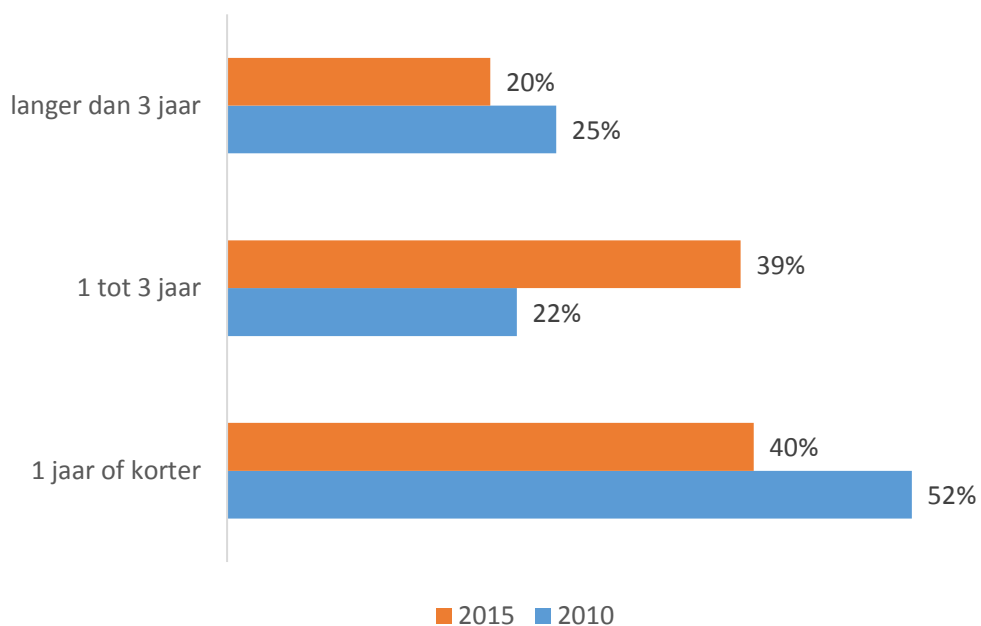

Kijken we naar het aandeel werkloze mannen en vrouwen in de provincie Groningen, dan zien we dat de werkloosheid onder mannen de afgelopen vijf jaar iets is afgenomen, die van vrouwen is iets gestegen. Wat opleidingsniveau betreft zien we een toename van werklozen bij de middelbaar en hoog opgeleiden, bij de laag opgeleiden is de werkloosheid juist gedaald. Beide ontwikkelingen gelden ook voor Nederland.

In de duur van de werkloosheid is enige verschuiving te zien tussen 2010 en 2015. In 2010 was ruim de helft 1 jaar of korter werkloos en een kwart langdurig werkloos. In 2015 is met name het aandeel 1-3 jaar werkloos opvallend gestegen. Het aandeel langdurige werklozen is verminderd, evenals het aandeel kortdurende werklozen. Ditzelfde beeld geldt voor heel Nederland.

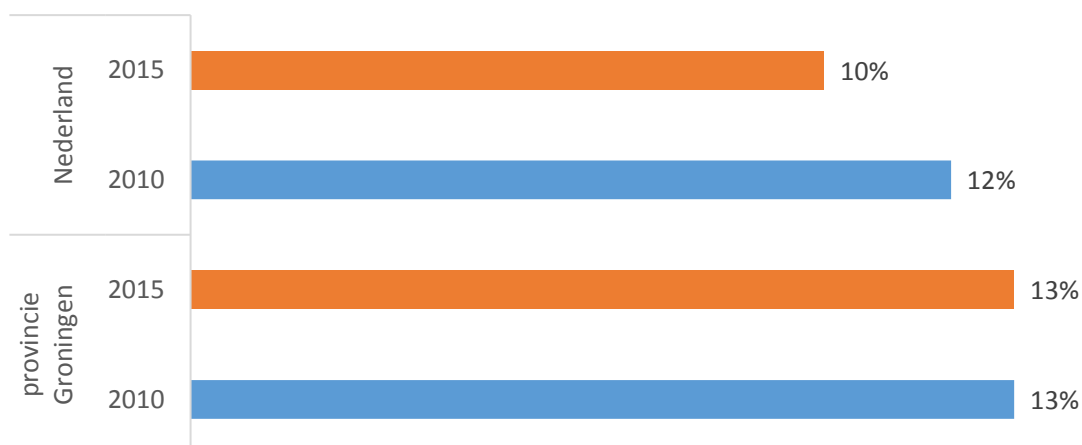
Figuur 2: Ontwikkeling werkloosheid naar duur, provincie Groningen 2010-2015 (%)

Meer jeugdwerkloosheid in provincie Groningen dan landelijk

Het aandeel werklozen jonger dan 27 jaar is in de provincie Groningen tussen 2010 en 2015 gelijk gebleven op 13% van het totaal aantal werklozen. In Nederland liep de jeugdwerkloosheid terug van 12% in 2010 naar 10% in 2015.

Figuur 3: werkloze jongeren onder de 27 jaar 2010 en 2015, provincie Groningen en Nederland %

Groninger Gemeenten

Veel laag opgeleide werklozen in Noord en Oost Groningen, hoog opgeleide werklozen vooral in stad en forensengemeenten.

Als we de werkloosheid in de Groninger gemeenten onder de loep nemen (2015), dan zien we een nuancering van het provinciale beeld. Gemeenten met een oranjegekleurd vakje (tabel 1) scoren op dat aspect ongunstiger dan het provinciale beeld. Zeven gemeenten hebben een hogere werkloosheid dan het provinciaal gemiddelde, met Hoogezand-Sappemeer als koploper met 13,4%. Delfzijl, Oldambt, Pekela en Veendam vormen al vijf jaar op rij de top 4 van gemeenten met de hoogste werkloosheid.

Gemeenten met een relatief hoge jeugdwerkloosheid in 2015 zijn Bellingwedde, Groningen, Loppersum, Pekela en Stadskanaal met Pekela als koploper. Deze gemeenten, met uitzondering van Stadskanaal, hebben al meerdere jaren te maken met hoge jeugdwerkloosheid.

Gemeenten met de hoogste percentages laag opgeleide werklozen vinden we in Noord en Oost Groningen maar ook in Leek. Vrijwel alle gemeenten hebben een hoog percentage werklozen met een middelbare opleiding; uitzonderingen zijn de gemeenten Groningen en Haren. De hoogste percentage hoog opgeleide werklozen zien we in studentenstad Groningen en in Haren, Ten Boer en Zuidhorn.

De hoogste percentages langdurig werklozen vinden we in Oldambt, Hoogezand-Sappemeer, Appingedam, Pekela en Delfzijl.

Tabel 1: Kenmerken van werkloosheid in Groninger gemeenten, % 2015

werkloosheid 2015 - Gemeenten	% werkloos	% <27 jaar	% opleiding laag	% opleiding middelbaar	% opleiding hoog	% duur 0-12 mnd	% duur 12-36 mnd	% duur >36 mnd
Appingedam	11,4	11,9	29,6	59,6	10,8	43	28,7	28,3
Bedum	6,6	13	28,5	56,3	15,3	53,3	32,6	14,1
Bellingwedde	10,5	14,5	35,8	52,7	11,5	42,3	32,7	25
De Marne	9,2	10,2	39,8	49,1	11,1	46,2	32,4	21,3
Delfzijl	11,6	12,1	36,1	55,7	8,2	39,9	34,6	25,5
Eemsmond	8,8	12,3	30,3	58,2	11,5	49,6	33	17,5
Groningen	10,4	14,6	33,1	41,4	25,5	37,2	47,8	15
Grootegast	7,2	12,4	32,4	55,6	12	50,3	33,6	16,1
Haren	6,6	8,3	22,5	41	36,6	44,8	40	15,2
Hoogezand-Sappemeer	13,4	10	40,1	50,1	9,8	31,6	36,4	32
Leek	8,9	8,1	35,8	50,6	13,6	43,4	37,7	18,9
Loppersum	8,2	14,5	28,1	59,5	12,5	45,5	33,8	20,6
Marum	8,2	10,1	34,5	53,1	12,4	45,1	41	13,8
Menterwolde	9,6	12,2	36,2	52,9	10,8	42,9	34,1	23,1
Oldambt	12,4	11,6	39,1	51,8	9	38,4	29,2	32,3
Pekela	12,4	15,2	39,6	53,9	6,5	41,4	32,6	25,9
Slochteren	8	11,5	30,5	53,4	16,1	38,2	37,7	24,2
Stadskanaal	11,2	14	37,1	54,2	8,7	45,4	33,5	21,1
Ten Boer	6,7	12,2	33	49	17,9	47,4	35,3	17,3
Veendam	12,2	12,3	36,2	54,4	9,4	44,5	33	22,4
Vlagtwedde	9,7	12,8	35,3	54,9	9,8	45,8	33,9	20,2
Winsum	8,2	11,9	31,2	50,8	18	45,6	35,7	18,7
Zuidhorn	6,6	9,8	30,3	49,9	19,8	44,6	38,5	17
Provincie	10,2	12,9	34,5	48,5	17	40,2	39,4	20,4

Literatuur en gebruikte bronnen

CBS, Regionale verschillen in arbeidsparticipatie, werkloosheid en vacatures, 2015/10
Databank Sociaal Planbureau Groningen/ABF Research

Informatie

Fransje Grisnich
06 46 078 444; f.grisnich@sociaalplanbureaugroningen.nl

© November 2016

Sociaal Planbureau Groningen
www.sociaalplanbureaugroningen.nl

